

Hogeschool PXL

# RAPPORT KWALITEITSTOETS 2

**Bachelor en Master of Arts in de beeldende kunsten  
en Master of Arts in Visual Arts**

11 en 12 maart 2020

## **INLEIDING**

Dit rapport geeft de beschouwingen, oordelen en aanbevelingen weer van de kwaliteitstoets 2 van de Bachelor of Arts in de beeldende kunsten (180 SP | EQF 6), de Master of Arts in de beeldende kunsten (60 SP | EQF 7) en de Master of Arts in Visual Art (60 SP | EQF 7) van Hogeschool PXL. Deze kwaliteitstoets is erop gericht de opleidingen te ondersteunen bij de kwaliteitsborging en -verbetering en kadert in het ruimer instellingsbreed kwaliteitszorgbeleid van de hogeschool.

De opleidingen met afstudeerrichtingen grafisch ontwerp, juweelontwerp en edelsmeedkunst en vrije kunsten, die ressorteren onder het departement PXL-MAD School of Arts, werden op 11 en 12 maart 2020 bezocht door een team van onafhankelijke experts. De commissie was als volgt samengesteld;

- Wim Hoste; audit- en onderwijsdeskundige – voorzitter
- Koen Brams; werkvelddeskundige – lid
- Dimitri Jeurissen; werkvelddeskundige – lid
- Amélie Verleene; student – lid

Dieter Cortvriendt, beleidsadviseur kwaliteitszorg van VLUHR KZ was secretaris van de commissie.

De commissie legde naast de door de instelling bepaalde kwaliteitskenmerken 8 'gerealiseerd eindniveau' en 10 'inbedding van het onderwijs in het onderzoek' en het door de opleidingen gekozen kwaliteitskenmerk 5 'krachtige leeromgeving' de focus op kwaliteitskenmerken 3 'evaluatiesysteem' en 4 'curriculum'.

Dit rapport bestaat uit 3 delen: algemene beschouwingen over de opleidingen, de oordelen per kwaliteitskenmerk (KK) en een lijst van aanbevelingen.

## **ALGEMENE BESCHOUWINGEN**

De opleidingen beeldende kunsten hebben zich goed voorbereid op de kwaliteitstoets 2 en stelden de commissie uitvoerig materiaal ter beschikking zodat deze zich adequaat kon voorbereiden op het bezoek. De commissie bestudeerde tevens voor het bezoek een ruime selectie van bachelor- en masterproeven en stageverslagen. Bij de start van het bezoek gaven de opleidingen een toelichting en rondleiding. De commissie heeft tijdens het bezoek open gesprekken gevoerd met verschillende geledingen: opleidingsmanagement, studenten (junior-collega's), docenten, alumni en werkveldvertegenwoordigers. Deze gesprekken vormden een goede en noodzakelijke aanvulling op het bestudeerde materiaal en stelden de commissie in staat om een uitspraak te doen over de geselecteerde kwaliteitskenmerken: KK 3, KK 4, KK 5, KK 8 en KK 10 en over de onderwijskwaliteit van de opleidingen beeldende kunsten van Hogeschool PXL.

De opleidingen beeldende kunsten van Hogeschool PXL hebben als missie de studenten te stimuleren om in een academische en internationale context de vernieuwing op te zoeken door middel van het experiment om zo de grenzen van het vertrouwde te verleggen. De opleidingen willen onderzoekende en kritische kunstenaars en ontwerpers opleiden die de steeds veranderende omgeving vormgeven en herdenken en klaar zijn om een artistieke en creatieve loopbaan uit te bouwen. Hierbij zetten de opleidingen in op een intensieve wisselwerking tussen docenten en studenten, samen met professionals en onderzoekers.

De commissie meent dat deze visie duidelijk en gedragen is maar wil als kritische vrienden - en buiten de scope van de geselecteerde kwaliteitskenmerken - drie meer algemene observaties maken die betrekking hebben op de verdere ontwikkeling van het profiel van de opleidingen.

Ten eerste stelt de commissie vast dat PXL een sterk merk is maar tegelijkertijd de *assets* van de opleidingen beeldende kunsten wat ondersneeuwt. De commissie meent dat de opleidingen hun troeven meer moeten uitspelen, dit door een eigen transversale MAD-identiteit te ontwikkelen, de eigenheid van de curricula en de kruisbestuiving tussen de curricula verder te accentueren en de achterliggende visie hierop te expliciteren, en in functie hiervan een eigen communicatiestrategie moeten (kunnen) opzetten. De commissie is ervan overtuigd dat de opleidingen beeldende kunsten hiervoor over de nodige *know how* beschikken. Met een sterkere identiteit en deze zo ook uit te dragen kunnen tevens meer studenten aangetrokken worden. Graag verwijst de commissie in deze context naar de aanbevelingen die reeds in de pilot van Kwaliteitstoets 2 gemaakt zijn (2016).

Ten tweede kreeg de commissie de indruk dat er binnen de opleidingen risicovermijdend gedrag bestaat. De commissie stelt zich dan ook de vraag of de studenten wel genoeg uit hun comfortzone gehaald worden. De commissie zou graag hebben dat de opleidingen wat meer anarchie/chaos inbouwen en dat externen (onderzoekers en academici, kunstenaars en ontwerpers, professionals en alumni) een belangrijker rol krijgen om de opleidingen een kritische spiegel voor te houden alsook om de studenten meer te triggeren hun artistieke en creatieve grenzen te verleggen.

Ten derde stelt de commissie vast dat PXL-MAD School of Arts de Bachelor en de Master niet als aparte opleidingen ziet maar als één traject. De commissie meent dat dit één van de redenen is van het eerder zwakke masterjaar dat is opgezet als 'afronden' van wat er in bachelorjaren aangebracht wordt in plaats van een eigenstandige opleiding met een andere finaliteit, mede in functie van de (zijdelingse) in- en uitstroom, zoals het eisenkader van de Vlaamse Kwalificatiestructuur voorschrijft. De commissie wil er dan ook op aandringen om de cesuur tussen de Bachelor en de Master te vergroten.

Het evaluatiesysteem is goed opgezet, dit op basis van de rollen van het competentieprofiel van de opleidingen. De visie op evalueren is intern gedragen. Het is de commissie echter niet helemaal duidelijk of ook externen de visie op evalueren, bijvoorbeeld in het kader van het stagewerk, delen. De evaluatievormen hebben een duidelijke link met de curricula en de evaluatiecriteria zijn gericht op de beoogde competenties. De commissie meent wel dat er meer ingezet kan worden op *peer assessments*. Het evaluatiesysteem vormt een inherent deel van het leerproces. De studenten ervaren de evaluaties als fair en ze kunnen hun docenten aanspreken op de gekregen quoteringen.

De commissie stelt vast dat de opleidingen inhoudelijk een goede opbouw en een grote samenhang hebben en dat het competentieprofiel en de daarbij horende rollen van de opleidingen de curricula structureren. De X-factor geeft richting aan het inrichten van de opleidingen en er is afdoende afstemming met de PXL-leerlijnen ondernemend, onderzoekend en internationaal en intercultureel handelen. De opleidingen hebben inzake het bijbrengen van onderzoekscompetenties grote stappen gezet. De curricula voldoen aan de verwachtingen van de artistieke en creatieve praktijk. De commissie is van mening dat de rol van de werkveldcommissie dient te worden versterkt. Een bijeenkomst eenmaal per jaar wordt als onvoldoende gezien.

De opleidingen zien zichzelf als één vierjarige opleiding met de Master als finaliteit. Als dusdanig zijn er niet zozeer drie opleidingen (en twee niveaus: 6 en 7) maar wel drie curricula (de afstudeerrichtingen): grafisch ontwerp, juweelontwerp en edelsmeedkunst en vrije kunsten. Deze diversiteit is organisch gegroeid en laat de studenten toe om hun eigen traject uit te stippelen. De snelle keuze die de studenten moeten maken binnen vrije kunsten baart de commissie wel zorgen. Meer algemeen meent de commissie dat de curricula en de achterliggende visie hierop meer in de

etalage gezet kan worden, eerst lokaal, dan regionaal en tot slot internationaal. De grote diversiteit binnen de opleidingen is een uitdaging en noopt de opleidingen tot het maken van strategische keuzes, dit in dialoog met haar stakeholders. Zo dient het nieuwe gebouw de kruisbestuiving tussen de curricula te faciliteren.

De leerinhouden laten de studenten toe zich stapsgewijs artistiek en creatief te ontwikkelen. Het onderwijsconcept is opgebouwd rond authentiek onderwijs. De commissie vraagt de opleiding echter om de studenten meer te prikkelen, dit door ze meer te confronteren met het onderzoek dat verricht wordt binnen MAD-research en meer te stimuleren om interdisciplinair te werken.

De leeromgeving heeft enkele troeven: zo is er een grote aanspreekbaarheid van de docenten, is de rol van feedback in het leerproces groot en is er een mooie waaier aan werkvormen die goed aansluit bij de curricula. De commissie is echter erg kritisch ten aanzien van de leeromgeving wat de verbinding tussen de afstudeerrichtingen betreft. Diversiteit veronderstelt immers geen eilandjes, maar kruisbestuiving. Het nieuwe gebouw moet zo ingericht worden dat de studenten ook echt van elkaar kunnen leren. Ook procesmatig dienen de studenten (over de afstudeerrichtingen en Bachelor en Master heen) meer op elkaars leerproces betrokken te worden. Ook dit zijn elementen van een krachtige leeromgeving. In dit kader constateert de commissie dat de aanbevelingen die in de pilot van Kwaliteitstoets 2 (2016) geformuleerd werden maar beperkt opvolging hebben gekregen.

De studiewijzers zijn goed opgesteld en geven de studenten een duidelijk beeld van wat er van hen verwacht wordt. De leermiddelen zijn overwegend kwaliteitsvol, maar de opleidingen zouden wel meer handboeken kunnen aanbieden en de vigerende softwarepakketten (vooral in de afstudeerrichting grafisch ontwerp) kunnen aanleren. De ateliers zijn goed uitgerust. De studenten ervaren het traject als intensief, maar haalbaar. In de Bachelor zijn er tal van remediëringsopties. De studievoortgang in de Master is matig, maar dit lijkt vooral de keuze te zijn van de studenten. Er is een één op één aanpak en de docenten houden rekening met de noden en wensen van de studenten. De studenten voelen zich hier thuis en zijn trots op de opleiding.

De ingekeken bachelor- en masterproeven voldoen aan de vereisten, illustreren dat het niveau 6 en 7 gerealiseerd wordt, maar zijn wisselend van kwaliteit. De ingekeken stukken sluiten aan bij de curricula in termen van het ontwikkelen van een eigen beeldtaal en het verwerven van een kritische zin. De commissie meent dat de studenten afdoende tools hebben om de proeven met succes te voltooien. De bachelorproeven zijn overwegend van goede kwaliteit en illustreren de verworven onderzoekscompetenties. De masterproeven vertonen een terugval in kwaliteit, dit wellicht door de minder intensieve begeleiding in vergelijking met de bachelorproef. De schriftelijke rapportering is echter soms van zeer bedenkelijke kwaliteit. De commissie adviseert de opleidingen om na te gaan hoe artistiek/creatief werk op een andere manier gepresenteerd kan worden, dit bijvoorbeeld door een portfolio.

Op basis van de stageverslagen kan de commissie niet ondubbelzinnig besluiten dat het te realiseren niveau altijd behaald wordt. Zo zijn sommige van de stageopdrachten duidelijk onder niveau 7, hoewel de externe stagebegeleiders weten wat er van hen verwacht wordt en relevante opdrachten moeten aanbieden. De opleidingen dienen dit veel beter te monitoren. De stage, zo meent de commissie, moet een prominentere rol krijgen in het traject dat de studenten doorlopen door bijvoorbeeld al stage(vormen) aan te bieden in de Bachelor.

De afgestudeerden die de commissie sprak zijn tevreden over de opleiding(en). Ze voelden min of meer klaar om in de praktijk te stappen en hun eigen weg te vinden in de artistieke/creatieve sector. Ze vinden de kleinschaligheid en de gezelligheid de grootste troeven van de opleidingen. De

alumnibevinging geeft echter een wat minder positief beeld. Volgens de werkveldvertegenwoordigers genieten ze een goede reputatie, zijn ze flexibel inzetbaar en hebben ze een kritische zin.

Wat de inbedding van het onderwijs in het onderzoek betreft is de commissie voorzichtig positief. Dit is en blijft een leerproces voor de opleidingen. De commissie stelt vast dat onderzoekscompetenties getraind worden maar de wisselwerking tussen onderwijs en onderzoek is al bij al te beperkt. Het is de commissie niet helemaal duidelijk waarom bepaalde onderzoeklijnen uitgezet zijn en hoe MAD-research gestalte krijgt in de masterproeven. De commissie adviseert om de onderzoekers meer in het onderwijs te brengen en de studenten meer te confronteren met hun onderzoeksoutput.

## **ORDELEN PER KWALITEITSKENMERK**

### **KK3 Evaluatiesysteem**

*De commissie oordeelt dat de opleidingen kwaliteitskenmerk 3 'evaluatiesysteem' behalen.*

De opleidingen hanteren een uitvoerig en gedragen evaluatiesysteem dat op basis van de rollen van het competentieprofiel opgezet is. De evaluatiecriteria en -vormen sluiten goed aan bij de curricula en zijn gericht op de beoogde competenties. De commissie adviseert wel om meer te werken met *peer assessments* zodat ook de studenten leren evalueren en van elkaar kunnen leren.

De evaluaties ondersteunen de graduele competentieverwerving van de studenten. Er is een goede mix van formatieve en summatieve evaluaties, tussentijdse feedback en finale beoordelingen. Evalueren is een inherent deel van het leerproces. De commissie stelde gedurende het bezoek vast dat het evaluatiegebeuren motiverend werkt voor de persoonlijke en artistieke/creatieve ontwikkeling van de studenten.

De evaluaties zijn adequaat georganiseerd en verlopen transparant. De studenten weten wat er van hen verwacht wordt gedurende de evaluaties. De summatieve evaluaties zijn in lijn met de formatieve evaluaties en er is een grote coherentie tussen de feedback die de studenten tussentijds krijgen en de finale beoordelingen. De evaluaties zijn valide en betrouwbaar, mede omdat de visie op evalueren intern gedeeld is. Ook externen worden betrokken bij het evalueren, zoals in het kader van de stage. De commissie meent echter dat er meer garanties ingebouwd moeten worden opdat ook zij de visie op evalueren delen en hanteren.

Hoewel artistiek/creatief onderwijs altijd (inter)subjectief is, geven de studenten te kennen dat ze de quoteringen als fair ervaren. De studenten kunnen de docenten aanspreken en met hen in dialoog gaan over hun gekregen quoteringen. De onderbouwing van de oordelen betreffende de bachelor- en masterproeven kan echter nog wel gedetailleerder.

### **KK4 Curriculum**

*De commissie oordeelt dat de opleidingen kwaliteitskenmerk 4 'curriculum' behalen.*

De curricula zijn een coherente en doordachte concretisering van de competentieprofielen en de bijbehorende rollen en stellen de studenten in staat de beoogde competenties te realiseren. De opleidingen kennen inhoudelijk een goede opbouw en een grote samenhang. De X-factor geeft richting aan de curricula en de curricula voldoen aan de verwachtingen van de artistieke en creatieve praktijk.

De instellingsbrede leerlijnen, ondernemend, onderzoekend en internationaal en intercultureel handelen, zijn afdoende ingebed in het curriculum. Wat het ondernemend handelen betreft stelt de commissie vast dat vele docenten met beide voeten in de praktijk staan en dat de studenten initiatief

nemen. Toch zouden de studenten graag meer gebruik willen maken van het netwerk van de docenten. De opleidingen hebben duidelijk ingezet op de leerlijn onderzoekend handelen, wat zich vertaalt in de kwaliteit van de bachelorproeven en - zij het in mindere mate - de masterproeven. Inzake internationaal en intercultureel handelen moedigen de opleidingen de studenten aan om een buitenlandse ervaring op te doen en er zijn ook, met de Engelstalige Master of Arts in Visual Arts buitenlandse studenten op de campus. De commissie wil de opleidingen aansporen om de 'eigen' studenten meer in contact te brengen met de buitenlandse studenten.

De opleidingen zien zichzelf als één vierjarige opleiding met de Master als finaliteit. Als dusdanig zijn er niet zo zeer drie opleidingen maar wel drie curricula; de afstudeerrichtingen grafisch ontwerp, juweelontwerp en edelsmeedkunst en vrije kunsten. Deze diversiteit is organisch gegroeid en laat de studenten toe om hun eigen traject uit te stippelen. De snelle keuze die de studenten moeten maken binnen de afstudeerrichting vrije kunsten baart de commissie wel zorgen. Kunnen immers wel alle instromers zo snel een geïnformeerde en gemotiveerde keuze voor een bepaald medium maken? De commissie vraagt de opleidingen om voor voldoende flexibiliteit te zorgen zodat de studenten nog kunnen wisselen van medium zonder studievertraging op te lopen. De commissie wil tevens aanstippen dat het regelgevend kader van het NEXUS-programma als te stringent wordt ervaren door de studenten.

De commissie onderkent volgende achterliggende visie van de opleidingen op de curricula: het opleiden van onderzoekende kunstenaars en ontwerpers met een kritische zin, waar niet zo zeer het metier, maar de eigen beeldtaal centraal staat, dit aan de hand van een één op één aanpak. De kruisbestuiving tussen de media dient echter meer te worden bevorderd. De commissie meent dat deze achterliggende visie meer in de etalage gezet kan worden, eerst lokaal, dan regionaal en tot slot internationaal. De grote diversiteit binnen de opleidingen (en zelfs afstudeerrichtingen) is een uitdaging en noopt de opleidingen tot het maken van strategische keuzes betreffende de inrichting van de curricula, dit in dialoog met haar stakeholders.

De leerinhouden laten de studenten toe zich stapsgewijs artistiek en creatief te ontwikkelen. Het onderwijsconcept is opgebouwd rond authentiek onderwijs, gekenmerkt door de inbreng van de artistieke en creatieve praktijk, relevante opdrachten en het ontwikkelen van een eigen beeldtaal door het experiment. De commissie vraagt de opleidingen de curricula uitdagender te maken, dit door de studenten meer te confronteren met het onderzoek dat verricht wordt binnen MAD-research en hen meer te stimuleren om interdisciplinair (over media heen) te werken.

### **KK5 Krachtige leeromgeving**

*De commissie oordeelt dat de opleidingen kwaliteitskenmerk 5 'krachtige leeromgeving' behalen.*

De leeromgeving heeft enkele troeven: zo is er een grote aanspreekbaarheid van de docenten, is de rol van feedback in het leerproces groot en is er een mooie waaier aan werkvormen die goed aansluit bij de curricula.

De commissie is echter erg kritisch ten aanzien van de leeromgeving in termen van de versterking van de eigenheid van en de verbinding tussen de afstudeerrichtingen. Diversiteit veronderstelt immers geen eilandjes, maar kruisbestuiving, wat ook onderkend wordt in de achterliggende visie van de opleidingen op het curriculum. Het nieuwe gebouw moet zo ingericht worden dat de studenten ook echt van elkaar kunnen leren. Ook procesmatig dienen de studenten (over de afstudeerrichtingen en Bachelor en Master heen) meer op elkaars leerproces betrokken te worden. Ook dit zijn elementen van een krachtige leeromgeving. De commissie is verder van mening dat de leeromgeving kan worden versterkt door meer externen bij de opleiding te betrekken. Het aanbod van gastlezingen en

workshops zou dienen te worden opgevoerd. Het regelgevend kader van het NEXUS-programma wordt als te stringent ervaren.

De studiewijzers zijn goed opgesteld en geven de studenten een duidelijk beeld van wat er van hen verwacht wordt. De leermiddelen zijn kwaliteitsvol. De opleidingen zouden wel meer handboeken kunnen aanbieden en de vigerende softwarepakketten moeten aanleren (meer bepaald in de afstudeerrichting grafisch ontwerp). De ateliers zijn goed uitgerust. De opleidingen moeten, aldus de commissie, overwegen om een atelierversaanswoordelijke aan te stellen en de ateliers meer open te stellen. Zo kunnen studenten flexibeler werken en worden de docenten ontlast. De studenten ervaren hun traject als intensief, maar haalbaar. Dit blijkt uit de doorstroomcijfers en het beperkt aantal struikelopleidingsonderdelen. In verband met deze opleidingsonderdelen merkt de commissie op dat het inhoudelijke aanbod niet het kind van de rekening mag zijn als aan de struikelvakken wordt gesleuteld. In de Bachelor zijn er uitgebreide remediëringmogelijkheden; zo kunnen instromers extra lessen tekenen volgen. De studievoortgang in de Master is matig, maar dit lijkt de keuze te zijn van de studenten. Blackboard lijkt het leerproces te ondersteunen, vooral dan voor de theorieopleidingsonderdelen. De opleiding wil ook inzetten op *Blended learning*, de opleidingen moeten dit echter zelf invulling kunnen geven, afgestemd op de specifieke noden en wensen en mogelijkheden.

De docenten zijn gedreven en vormen een integraal deel van de leeromgeving, wat eigen is aan artistiek/creatief onderwijs. De studenten kunnen feedback geven over hun leeromgeving en sturen zelf hun leerproces. Wil je als student meer autonoom werken of meer begeleiding krijgen, dan gaat dit. De afstand tussen docenten en studenten is klein. Deze persoonlijke benadering is een grote plus, maar de commissie adviseert de opleidingen om initiatief te nemen inzake de preventie van grensoverschrijdend gedrag.

De commissie wil de opleiding dringend aansporen om de achterliggende visie op de curricula ook te vertalen naar de leeromgeving en deze – zoals in de algemene beschouwingen reeds vermeld – meer uitdagend te maken zodat de studenten meer uit hun comfortzone gehaald worden. De commissie concludeert daarom dat de opleiding dit KK slechts nipt behaalt.

### **KK8 Gerealiseerd eindniveau**

*De commissie oordeelt dat de opleidingen kwaliteitskenmerk 8 'gerealiseerd eindniveau' behalen.*

De commissie heeft een ruime selectie van bachelorproeven en masterproeven bestudeerd. De ingekeken bachelor- en masterproeven voldoen aan de vereisten, illustreren dat het niveau 6 en 7 gerealiseerd wordt met de afstudeerwerken, maar zijn wisselend van kwaliteit. De ingekeken stukken sluiten aan bij de curricula in termen van het ontwikkelen van de eigen beeldtaal en het verwerven van kritische zin. De commissie meent dat de studenten afdoende tools hebben om deze proeven met succes te voltooien.

De bachelorproeven zijn overwegend van goede kwaliteit en illustreren de verworven onderzoekscompetenties. De masterproeven vertonen een terugval in kwaliteit, dit wellicht door de minder intensieve begeleiding in vergelijking met de bachelorproef. De commissie meent dat het niveau van de masterproeven opgekrikt moet worden en adviseert in functie hiervan het contact tussen promotor en student op regelmatigere basis te organiseren.

De schriftelijke rapportering van zowel de bachelor- als masterproef is veelal van bedenkelijke kwaliteit. De promotoren moeten hier sterker op toezien. De commissie vraagt de opleidingen na te

gaan hoe artistiek/creatief werk op een andere manier gepresenteerd kan worden, dit bijvoorbeeld door een portfolio.

De commissie is kritischer wat betreft de stageverslagen en de stageopdrachten. Op basis van de stageverslagen kan de commissie niet ondubbelzinnig besluiten dat het te realiseren niveau altijd behaald wordt. Bovendien zijn sommige van de stageopdrachten duidelijk onder niveau, hoewel de externe stagebegeleiders moeten weten wat er van hen verwacht wordt en ze relevante opdrachten moeten aanbieden. De opleidingen dienen dit veel beter te monitoren en te garanderen dat de stageopdrachten zich op niveau 7 situeren. De stage, zo meent de commissie, moet integraal deel uitmaken van de curricula en een toegevoegde waarde zijn in de competentieverwerving van de studenten. Meer algemeen suggereert de commissie om de studenten al van dag één te confronteren met de artistieke en creatieve praktijk. Wat de beoordeling van de stage betreft heeft de commissie begrepen dat zowel proces als product beoordeeld worden en zowel mentor als docent quoteren. Het is echter niet duidelijk hoe de finale beoordeling tot stand komt. Dit zou transparanter kunnen, wat de studenten ook verwachten.

De afgestudeerde kunstenaars en ontwerpers die de commissie sprak zijn tevreden over de genoten opleiding(en). Ze voelden zich min of meer klaar om de praktijk in te stappen en hun eigen weg te vinden in de artistieke/creatieve sector. De afgestudeerden tonen maturiteit en reflecteren over hun artistieke/creatieve praktijk. Ze vinden de kleinschaligheid en de gezelligheid de grootste troeven van de opleidingen. De alum nibevraging geeft echter een wat minder positief beeld. Volgens de werkveldvertegenwoordigers zijn de afgestudeerden in staat om een eigen beeldtaal te ontwikkelen en genieten ze een goede reputatie. Ze hebben een kritische zin en komen in uiteenlopende functies terecht. Tegelijkertijd dient opgemerkt te worden dat ze er niet echt uitspringen, met uitzondering van de grafisch ontwerpers. De commissie suggereert de opleidingen de banden met de alumni aan te halen, dit om een beter beeld te krijgen van hun verdere loopbaan alsook het netwerk van de opleidingen te versterken.

#### **KK 10 Inbedding van het onderwijs in het onderzoek**

*De commissie oordeelt dat de opleidingen kwaliteitskenmerk 10 'inbedding van het onderwijs in het onderzoek' behalen.*

Wat de inbedding van het onderwijs in het onderzoek betreft is de commissie voorzichtig positief. Dit is en blijft een leerproces voor de opleidingen; maar er zijn zeker stappen in de goede richting gezet: de studenten kunnen reflecteren over het eigen handelen en een onderzoek in de kunsten met succes voltooien. De wisselwerking tussen onderwijs en onderzoek is echter al bij al nog beperkt.

Het is de commissie niet helemaal duidelijk waarom er voor bepaalde onderzoeklijnen gekozen is en hoe MAD-research gestalte krijgt in de masterproeven. De commissie vraagt om de masterproeven meer aansluiting te geven met het eigen onderzoek. De commissie adviseert tevens om de onderzoekers meer in het onderwijs te brengen en de studenten meer te confronteren met hun onderzoeksoutput. Tot slot: zorg er ook voor dat de studenten zelf de klemtoon kunnen leggen op een meer theoretische /onderzoeksmatige of een meer praktische/artistieke/creatieve masterproef en zoek naar synergiën tussen deze werelden.

#### **AANBEVELINGEN**

- De opleidingen moeten hun troeven meer uitspelen, dit door een eigen transversale MAD-identiteit te ontwikkelen, de eigenheid van de curricula en de kruisbestuiving tussen de



curricula verder te accentueren en de achterliggende visie hierop te expliciteren, en in functie hiervan een eigen communicatiestrategie opzetten.

- De opleidingen dienen meer anarchie/chaos in te bouwen en externen (onderzoekers en academici, kunstenaars en vormgevers, professionals en alumni) een belangrijkere rol te geven om de opleidingen een kritische spiegel voor te houden en om de studenten meer uit te dagen om hun artistieke en creatieve grenzen te verleggen.
- De opleidingen dienen de cesuur tussen de Bachelor en Master te vergroten.
- De opleidingen moeten de rol van de werkveldcommissie versterken. Meer algemeen wil de commissie dat de identiteit van PXL-MAD en de eigenheid van de curricula gedragen worden door studenten en docenten maar ook door afgestudeerden en werkveldvertegenwoordigers.
- De opleidingen dienen meer te werken met *peer assessments* zodat ook de studenten leren evalueren en van elkaar kunnen leren.
- De opleidingen moeten meer garanties inbouwen zodat ook externen de visie op evalueren delen en hanteren.
- De opleidingen dienen de onderbouwing van de oordelen betreffende de bachelor- en masterproeven meer detail geven.
- De opleidingen moeten ervoor zorgen dat de studenten meer gebruik kunnen maken van het netwerk van de docenten.
- De opleidingen moeten voldoende flexibiliteit bieden zodat de studenten nog kunnen wisselen van medium zonder studievertraging op te lopen.
- De opleidingen moeten de 'eigen' studenten meer in contact brengen met de buitenlandse studenten.
- De opleidingen dienen de achterliggende visie op de curricula te expliciteren en deze meer in de etalage te zetten, eerst lokaal, dan regionaal en tot slot internationaal.
- De opleidingen dienen de curricula uitdagender te maken, dit door de studenten meer te confronteren met het onderzoek dat verricht wordt binnen MAD-research en hen meer te stimuleren om interdisciplinair te werken.
- De opleidingen moeten het nieuwe gebouw zo inrichten dat de studenten ook echt van elkaar kunnen leren. Ook procesmatig dienen de studenten (over de afstudeerrichtingen en Bachelor en Master heen) meer op elkaars leerproces betrokken te worden.
- De opleidingen dienen meer handboeken aan te bieden en de vigerende softwarepakketten aan te leren.
- De opleidingen moeten overwegen om een atelierverschuldigde aan te stellen en de ateliers meer open te stellen.
- De opleidingen moeten initiatief nemen inzake de preventie van grensoverschrijdend gedrag.
- De opleidingen moeten het niveau van de masterproeven opkrikken en in functie hiervan het contact tussen promotor en student op regelmatigere basis organiseren.

- De opleidingen moeten de kwaliteit van de schriftelijke rapportering van zowel de bachelor- als masterproef bewaken.
- De opleidingen dienen te onderzoeken hoe artistiek/creatief werk op een andere manier gepresenteerd kan worden.
- De opleidingen moeten de kwaliteit van de stageopdrachten intensiever monitoren en meer garanties inbouwen dat deze zich ten allen tijde op niveau 7 situeren.
- De opleidingen moeten de studenten al van dag één confronteren met de artistieke en/of creatieve praktijk.
- De opleidingen moeten de finale beoordeling van de stage transparanter laten verlopen.
- De opleidingen dienen de banden met de alumni aan te halen, dit om een beter beeld te krijgen van hun verdere loopbaan alsook het eigen netwerk te versterken.
- De opleidingen dienen de masterproefonderwerpen meer aansluiting te geven met het eigen onderzoek.
- De opleidingen dienen de onderzoekers meer in het onderwijs te brengen en de studenten meer te confronteren met de MAD-onderzoeksoutput.
- De opleidingen moeten de studenten de keuze geven een meer theoretische /onderzoeksmatige of een meer praktische/artistieke/creatieve masterproef te doen.

## **SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE**

### **Wim Hoste (voorzitter)**

Coördinator International Training Centre Universiteit Gent

### **Koen Brams (werkvelddeskundige)**

Freelance onderzoeker, schrijver en curator

### **Dimitri Jeurissen (werkvelddeskundige)**

CEO & Founding partner BaseDESIGN Brussel

### **Amélie Verleene (student)**

Studente Master Grafisch Ontwerp KASK HoGent